



"אין הגלויות מתכנסות אלא בזכות המשניות"

מסכת שבת

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

שבת

פרק א

ולא לאכל ולא לדין. ואם
התחילו, אין מפסיקין. מפסיקין
לקרות קריאת שמע, ואין
מפסיקין לתפלה:

ג לא יצא החיט במחטו סמוך
לחשכה, שמא ישכח ויצא. ולא
הלבלר בקלמוסו. ולא יפלה את
כליו, ולא יקרא לאור הנר. באמת
אמר, הסדן רואה היכן
התינוקות קוראים, אבל הוא לא
יקרא. פיוצא בו, לא יאכל הזב
עם הזבה, מפני הרגל עברה:

ד ואלו מן ההלכות שאמרו
בעליית חניה בן חזקיה בן גריון
קשעלו לבקרו. נמנו ורבו בית
שמאי על בית הלל, ושמונה
עשר דברים גזרו בו ביאם:

ה בית שמאי אומרים, אין שורין
דיו וסממנים וכרשינים, אלא כדי
שישורו מבעוד יום. ובית הלל
מתירין:

א יציאות השבת. שתיים שהן
ארבע בפנים, ושתיים שהן ארבע
בחוץ. כיצד. העני עומד בחוץ
ובעל הבית בפנים, פשט העני
את ידו לפנים ונתן לתוף ידו של
בעל הבית, או שנטל מתוכה
והוציא, העני חיב ובעל הבית
פטור. פשט בעל הבית את ידו
לחוץ ונתן לתוף ידו של עני, או
שנטל מתוכה והכניס, בעל הבית
חיב והעני פטור. פשט העני את
ידו לפנים ונטל בעל הבית
מתוכה, או שנתן לתוכה והוציא,
שניהם פטורין. פשט בעל הבית
את ידו לחוץ ונטל העני מתוכה,
או שנתן לתוכה והכניס, שניהם
פטורין:

ב לא ישב אדם לפני הספר
סמוך למנחה, עד שיתפצל. לא
יכנס אדם למרחץ ולא לברסקי

חָרַרָה עַל גְּבִי גָחִלִים, אֵלָא כְּדִי שְׂיִקְרָמוּ פְּנִיָּה מִבְּעוּד יוֹם. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, כְּדִי שְׂיִקְרָם הַתַּחְתּוֹן שְׁלָה:

יא מְשַׁלְשִׁין אֶת הַפֶּסַח בַּתְּנוּרָה עִם חֲשֵׁכָה. וּמֵאַחֲזִין אֶת הָאוֹר בַּמְדוּרַת בֵּית הַמֹּאקֵד. וּבִגְבוּלִין כְּדִי שְׂיֵאָחַז הָאוֹר בְּרֶבֶן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, בַּפְּחִמִּין כָּל שֶׁהוּא:

פרק ב

א בָּמָה מְדַלִּיקִין וּבָמָה אֵין מְדַלִּיקִין. אֵין מְדַלִּיקִין לֹא בְּלֶכֶשׁ, וְלֹא בַּחֶסֶן, וְלֹא בְּכֶלֶה, וְלֹא בַּפְתִּילֵת הָאֵידֵן, וְלֹא בַּפְתִּילֵת הַמִּדְבָּר, וְלֹא בִירוּקָה שֶׁעַל פְּנֵי הַמַּיִם. וְלֹא בְּזָפֶת, וְלֹא בְּשִׁעוּה, וְלֹא בְּשֶׁמֶן קִיקָה, וְלֹא בְּשֶׁמֶן שֶׁרָפָה, וְלֹא בְּאַלְיָה, וְלֹא בַחֲלָב. נָחוּם הַמְדִי אוֹמֵר, מְדַלִּיקִין בַּחֲלָב מִבֶּשֶׁל. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים, אֶחָד מִבֶּשֶׁל וְאֶחָד שֶׁאִינוֹ מִבֶּשֶׁל אֵין מְדַלִּיקִין בּוֹ:

ב אֵין מְדַלִּיקִין בְּשֶׁמֶן שֶׁרָפָה בְּיוֹם טוֹב. רַבִּי יִשְׁמַעֵאל אוֹמֵר, אֵין מְדַלִּיקִין בְּעֵטֶרֶן, מִפְּנֵי כְבוֹד הַשַּׁבָּת. וְחֻכָּמִים מַתִּירִין בְּכָל הַשְּׂמִינִים, בְּשֶׁמֶן שֶׁמֶשְׁמִין, בְּשֶׁמֶן

ו בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, אֵין נֹתְנִין אוֹזֵין שֶׁל פֶּשֶׁתָּן לְתוֹךְ הַתְּנוּרָה, אֵלָא כְּדִי שְׂיִהְבִּילוּ מִבְּעוּד יוֹם, וְלֹא אֶת הַצֶּמֶר לִיזוּרָה, אֵלָא כְּדִי שְׂיִקְלֹט הָעֵין. וּבֵית הַלֵּל מַתִּירִין. בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, אֵין פּוֹרְשִׁין מִצֻּדוֹת חֵיהַ וְעוֹפּוֹת וְדָגִים, אֵלָא כְּדִי שְׂיִצְדּוּ מִבְּעוּד יוֹם. וּבֵית הַלֵּל מַתִּירִין:

ז בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, אֵין מוֹכְרִין לְנֹכְרִי וְאֵין טוֹעֲנִין עִמּוֹ וְאֵין מַגְבִּיהִין עָלָיו, אֵלָא כְּדִי שְׂיַגִּיעַ לְמִקּוֹם קְרוֹב. וּבֵית הַלֵּל מַתִּירִין:

ח בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, אֵין נֹתְנִין עוֹרוֹת לַעֲבָדָן וְלֹא כֵלִים לְכוֹבֵס נֹכְרִי, אֵלָא כְּדִי שְׂיַעֲשׂוּ מִבְּעוּד יוֹם. וּבִכְלָן בֵּית הַלֵּל מַתִּירִין עִם הַשֶּׁמֶשׁ:

ט אִמֵּר רַבִּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל, נֹהֲגִין הֵיוּ בֵּית אָבָא שֶׁהֵיוּ נֹתְנִין קְלֵי לֶבֶן לְכוֹבֵס נֹכְרִי שְׁלֹשָׁה יָמִים קֹדֶם לַשַּׁבָּת. וְשׁוּין אֵלָיו וְאֵלָיו, שְׁטוּעֲנִין קוֹרוֹת בֵּית הַבַּד וְעִגּוּלֵי הַגֶּת:

י אֵין צוֹלִין בְּשֶׁר, בְּצֶל, וּבִיצָה, אֵלָא כְּדִי שְׂיִצְלוּ מִבְּעוּד יוֹם. אֵין נֹתְנִין פֶּת לַתְּנוּרָה עִם חֲשֵׁכָה, וְלֹא

הפְּתִילָה, חֲבִי. וְרַבִּי יוֹסִי פוֹטֵר
בְּכָל־ן חוּץ מִן הַפְּתִילָה, מִפְּנֵי
שֶׁהוּא עוֹשֶׂה פָּחַם:

ו עַל שְׁלֹשׁ עֲבֵרוֹת נָשִׁים מֵתוֹת
בְּשַׁעַת לַדָּתָן, עַל שֶׁאֵינָן זֹהִירוֹת
בַּנְּדָה וּבַחֲלָה וּבַהֲדַלְקַת הַנֵּר:

ז שְׁלֹשֶׁה דְּבָרִים צָרִיךְ אָדָם לֹאמַר
בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ עָרֵב שֶׁבֶת עִם
חֲשֻכָה. עֲשֵׂרְתָם. עֲרֵבְתָם.
הַדְּלִיקוּ אֶת הַנֵּר. סִפֵּק חֲשֻכָה
סִפֵּק אֵין חֲשֻכָה, אֵין מַעֲשִׂרִין אֶת
הַנֵּדָא, וְאֵין מַטְבִּילִין אֶת הַפְּלִים,
וְאֵין מַדְלִיקִין אֶת הַנֵּרוֹת, אָבֵל
מַעֲשִׂרִין אֶת הַדְּמָא, וּמַעֲרְבִין,
וְטוֹמְנִין אֶת הַחֲמִין:

פרק ג

א פִּירָה שֶׁהִסְקִיחָהּ בְּקֵשׁ וּבִגְבָבָא,
נוֹתְנִים עָלֶיהָ תְּבַשִּׁיל, בִּגְפָתָהּ
וּבְעֵצִים, לֹא יִתֵּן עַד שְׁיִגְרָף, אוֹ
עַד שֶׁיִּתֵּן אֶת הָאָפֶר. בֵּית שְׁמַאי
אוֹמְרִים, חֲמִין אָבֵל לֹא תְּבַשִּׁיל.
וּבֵית הֶלֶל אוֹמְרִים, חֲמִין
וְתְּבַשִּׁיל. בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים,
נוֹטְלִין אָבֵל לֹא מִחֲזִירִין. וּבֵית
הֶלֶל אוֹמְרִים, אַף מִחֲזִירִין:

ב תַּנּוּר שֶׁהִסְקִיחָהּ בְּקֵשׁ
וּבִגְבָבָא, לֹא יִתֵּן בֵּין מֵתוֹכוֹ בֵּין

אֶגְזִזִּים, בְּשִׁמְן צְנוּנוֹת, בְּשִׁמְן
דְּגִים, בְּשִׁמְן פְּקוּעוֹת, בְּעֵטֶרֶן
וּבִנְפֹט. רַבִּי טְרַפּוֹן אוֹמֵר, אֵין
מַדְלִיקִין אֶלָּא בְּשִׁמְן זֵית בְּלָבָד:

ג כָּל הַיּוֹצֵא מִן הָעֵץ אֵין מַדְלִיקִין
בּוֹ אֶלָּא פְּשִׁתָּן. וְכָל הַיּוֹצֵא מִן
הָעֵץ אֵינוֹ מַטְמֵא טִמְאָת אֱהִלִּים
אֶלָּא פְּשִׁתָּן. פְּתִילַת הַבֶּגֶד
שֶׁקְּפָלָה וְלֹא הִבְהֵבָהּ, רַבִּי
אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, טִמְאָהּ, וְאֵין
מַדְלִיקִין בָּהּ. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר,
טְהוֹרָה, וּמַדְלִיקִין בָּהּ:

ד לֹא יִקָּב אָדָם שְׁפוֹפֶרֶת שֶׁל
בִּיצָה וַיִּמְלֶאנָה שֶׁמֶן וַיִּתְּנָהּ עַל פִּי
הַנֵּר בְּשִׁבְלִי שֶׁתְּהֵא מְנוּטָפֶת,
אֶפְלוּ הִיא שֶׁל חֶרֶס. וְרַבִּי יְהוּדָה
מֵתִיר. אָבֵל אִם חִבְרָה הַיּוֹצֵר
מִתְּחִלָּה, מֵתֵר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּלִי
אֶחָד. לֹא יִמְלֵא אָדָם קַעֲרָה שֶׁל
שֶׁמֶן וַיִּתְּנָהּ בְּצַד הַנֵּר וַיִּתֵּן רֹאשׁ
הַפְּתִילָה בְּתוֹכָהּ, בְּשִׁבְלִי שֶׁתְּהֵא
שׁוֹאֶבֶת. וְרַבִּי יְהוּדָה מֵתִיר:

ה הַמְּכַבֶּה אֶת הַנֵּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא
מִתְּיָרָא מִפְּנֵי גוֹיִם, מִפְּנֵי לִסְטִים,
מִפְּנֵי רוּחַ רָעָה, וְאִם בְּשִׁבְלִי
הַחוּלָה שֶׁיִּשּׁוּן, פְּטוּר. כָּחַס עַל
הַנֵּר, כָּחַס עַל הַשֶּׁמֶן, כָּחַס עַל

ו אין נותנין כלי תחת הנר לקבל בו את השמן. ואם נתנו מבעוד יום, מתר. ואין נאותין ממנו, לפי שאינו מן המוכן. מטלטלין נר חדש, אבל לא יִשֵּׁן. רבי שמעון אומר, כל הנרות מטלטלין, חוץ מן הנר הדולק בשבת. נותנין כלי תחת הנר לקבל ניצוצות. ולא יתן לתוכו מים, מפני שהוא מכבה:

פרק ז

א במה טומנין ובמה אין טומנין. אין טומנין לא בגפת ולא בזבל, לא במלח ולא בסיד ולא בחול, בין לחים בין יבשים. לא בתבן ולא בזגים ולא במוכים ולא בעשבים בזמן שהן לחים, אבל טומנין בהן כשהן יבשים. טומנין בכסות ובפרות, בכנפי יונה ובנסרת של חרשים ובנערת של פשתן דקה. רבי יהודה אוסר בדקה ומתיר בגסה:

ב טומנין בשלחין, ומטלטלין אותן, בגזי צמר, ואין מטלטלין אותן. כיצד הוא עושה. נוטל את הכסוי והן נופלות. רבי אלעזר בן עזריה אומר, קפה מטה על צדה

מעל גביו. כפח שהסיקוהו בקש ובגבבא, הנרי זה כפירים, בגפת ובעצים, הנרי הוא כתנור:

ג אין נותנין ביצה בצד המחם בשביל שתתגלגל. ולא יפקיענה בסודרין. ורבי יוסי מתיר. ולא יטמינה בחול ובאבק דרכים בשביל שתצלה:

ד מעשה שעשו אנשי טבריא והביאו סילון של צונן לתוך אמה של חמין. אמרו להן חכמים, אם בשבת, כחמין שהוחמו בשבת, אסורין ברחיצה ובשתיה, ביום טוב, כחמין שהוחמו ביום טוב, אסורין ברחיצה ומתירין בשתיה. מוליאר הגרופ, שותין הימנו בשבת. אנטיקי, אף על פי שגרופה, אין שותין ממנה:

ה המחם שפנהו, לא יתן לתוכו צונן בשביל שיחמו, אבל נותן הוא לתוכו או לתוך הפוס כדי להפשירן. האלפס והקדרה שהעבירו מרתחין, לא יתן לתוכן תבלין, אבל נותן הוא לתוך הקערה או לתוך התמחוי. רבי יהודה אומר, לכל הוא נותן, חוץ מדבר שיש בו חמץ וציר:

אָבֵל מַכְנִיס חֲבָלִים לְתוֹךְ יָדוֹ
וַיִּמְשֹׁךְ, וּבִלְבָד שֶׁלֹּא יִכְרֶה:

ד אֵין חֲמֹר יוֹצֵא בַּמְרָדְעַת בְּזֶמֶן
שְׁאִינָה קְשׁוּרָה לוֹ, וְלֹא בְּזֹג, אִף
עַל פִּי שֶׁהוּא פְּקוּק, וְלֹא בְּסֵלֶם
שֶׁבְּצִנְאוֹ, וְלֹא בְּרֻצְעָה שֶׁבְּרָגְלוֹ.
וְאֵין הַתְּרַנְּגוּלִין יוֹצְאִין בְּחוּטִין וְלֹא
בְּרֻצְעוֹת שֶׁבְּרָגְלֵיהֶן. וְאֵין
הַזְּכָרִים יוֹצְאִין בַּעֲגָלָה שֶׁתַּחַת
הָאֵלִיָּה שְׁלֵהֶן. וְאֵין הַרְחָלִים
יוֹצְאוֹת חֲנוּנוֹת. וְאֵין הַעֲגָל יוֹצֵא
בְּגִימֹן. וְלֹא פָּרָה בְּעוֹר הַקֶּפֶד,
וְלֹא בְּרֻצְעָה שֶׁבִּין קֶרְנֶיהָ. פָּרְתוֹ
שֶׁל רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה הֵיחָד
יוֹצֵאָה בְּרֻצְעָה שֶׁבִּין קֶרְנֶיהָ,
שֶׁלֹּא בְּרֻצוֹן חֲמִים:

פרק ו

א בַּמָּה אִשָּׁה יוֹצֵאָה וּבַמָּה אֵינָה
יוֹצֵאָה. לֹא תֵצֵא אִשָּׁה לֹא בְּחוּטִי
צֶמֶר וְלֹא בְּחוּטִי פִּשְׁתָּן וְלֹא
בְּרֻצְעוֹת, שֶׁבְּרֹאשָׁהּ. וְלֹא תִטְבֵּל
בְּהֵן עַד שֶׁתִּרְפֹּם. וְלֹא בְּטוֹטֶפֶת
וְלֹא בְּסַנְבּוּטִין בְּזֶמֶן שְׁאִינָה
תִּפְּוִרִין. וְלֹא בְּכַבּוּל לְרִשּׁוֹת
הַרְבִּים. וְלֹא בְּעִיר שֶׁל זָהָב, וְלֹא
בְּקִטְלָא, וְלֹא בְּנִזְמִים, וְלֹא
בְּטַבַּעַת שְׁאִין עָלֶיהָ חוֹתֶם, וְלֹא

וְנוֹטֵל, שְׁמָא יִטֵּל וְאִינוּ יָכוֹל
לְהַחֲזִיר. וְחֲמִים אוֹמְרִים, נוֹטֵל
וּמַחֲזִיר. לֹא כִּסְהוּ מִבְּעוֹד יוֹם, לֹא
יִכְסֹנוּ מִשְׁתַּחֲשָׁךְ. כִּסְהוּ וְנִתְּגָלָה,
מִתֵּר לְכַסּוֹתוֹ. מִמֵּלָא אֶת הַקִּיּוֹתוֹ
וְנוֹתֵן לְתַחַת הַכֶּר, אוֹ תַּחַת
הַפֶּסֶת:

פרק ה

א בַּמָּה בְּהֵמָה יוֹצֵאָה וּבַמָּה אֵינָה
יוֹצֵאָה. יוֹצֵא הַגָּמֶל בְּאַפְסָר,
וְנֹאקָה בְּחֶסֶם, וְלִבְדָּקִים
בְּפֶרֶמְבִּיא, וְסוֹס בְּשִׁיר, וְכָל בַּעֲלֵי
הַשִּׁיר יוֹצְאִים בְּשִׁיר וְנִמְשָׁכִים
בְּשִׁיר, וּמִזִּין עָלֶיהֶן וְסוֹבְלִין
בְּמִקּוֹם:

ב חֲמֹר יוֹצֵא בַּמְרָדְעַת, בְּזֶמֶן
שֶׁהִיא קְשׁוּרָה לוֹ. זְכָרִים יוֹצְאִין
לְבוּבִין. רְחִלוֹת יוֹצְאוֹת שְׁחוּזוֹת,
כְּבוֹלוֹת וְכַבּוּנוֹת הַעֲזִים יוֹצְאוֹת
צְרוּרוֹת. רַבִּי יוֹסִי אוֹסֵר בְּכָלֶן,
חוּץ מִן הַרְחָלִין הַכְּבוּנוֹת. רַבִּי
יְהוּדָה אוֹמֵר, עֲזִים יוֹצְאוֹת
צְרוּרוֹת לִיבֵשׁ, אָבֵל לֹא לְחֵלֶב:

ג וּבַמָּה אֵינָה יוֹצֵאָה. לֹא יֵצֵא
גָּמֶל בְּמִטּוֹטְלָתוֹ, לֹא עֶקֶד וְלֹא
רְגוּל, וְכֵן שְׁאֵר כָּל הַבְּהֵמוֹת. לֹא
יִקְשֹׁר גָּמְלִים זֶה בְּזֶה וַיִּמְשֹׁךְ.

בַּהּ בַּשַּׁבָּת. כְּבָלִים, טְמֵאִין, וְאִין
יֹצְאִין בֵּהֶן בַּשַּׁבָּת:

ה יֹצְאָה אִשָּׁה בְּחוּטֵי שַׁעַר, בֵּין
מִשְׁלֵה בֵּין מִשְׁלַח חֲבֵרְתָּהּ בֵּין
מִשְׁלַח בֵּהֶמָּה, וּבִטּוּטָפֶת
וּבִסְבּוּטִין בְּזֶמֶן שֶׁהֵן תְּפוּרִין.
בְּקָבֹל וּבִפְאָה נְכָרִית לְחֹצֵר.
בְּמוֹךְ שֶׁבְּאַזְנָהּ וּבְמוֹךְ שֶׁבְּסִנְדְּלָהּ
וּבְמוֹךְ שֶׁהִתְקִינָה לְנִדְתָּהּ.
בְּפִלְפֹל וּבִגְרָגִיר מֶלַח וּבְכָל דָּבָר
שֶׁתִּתֵּן לְתוֹךְ פִּיהָ, וּבִלְבַד שֶׁלֹּא
תִתֵּן לְכַתְחֵלָה בַּשַּׁבָּת. וְאִם נָפַל,
לֹא תִחְזֹר. שֵׁן תּוֹתֵבֶת וְשֵׁן שֶׁל
זָהָב, רַבִּי מֵתִיר, וְחֻכְמִים
אוֹסְרִים:

ו יֹצְאִין בְּסֵלַע שֶׁעַל הַצִּינִית.
הַבְּנוֹת (קִטְנוֹת) יֹצְאוֹת בְּחוּטִין
וְאֶפְלוּ בְּקִיסְמִין שֶׁבְּאַזְנֵיהֶן.
עֲרֻבִיּוֹת יֹצְאוֹת רְעוּלוֹת, וּמְדִיּוֹת
פְּרוּפוֹת. וְכָל אֶדָם, אֶלֶּא שֶׁדִּבְרוּ
חֻכְמִים בְּהוֹנָה:

ז פּוֹרְפֶת עַל הָאָבֶן וְעַל הָאֶגֶז
וְעַל הַמִּטְבֵּעַ, וּבִלְבַד שֶׁלֹּא תִפְרֹף
לְכַתְחֵלָה בַּשַּׁבָּת:

ח הִקְטַע יֹצֵא בְּקָב שָׁלוּ, דִּבְרֵי
רַבִּי מֵאִיר. וְרַבִּי יוֹסִי אוֹסֵר. וְאִם
יֵשׁ לוֹ בֵּית קְבוּל כְּתוּתִין, טֵמֵא.

בְּמַחֲט שְׂאִינָה נִקְוָבָה. וְאִם
יִצְאָתָּה, אִינָה חִיבָת חֻטָּאת:

ב לֹא יִצָּא הָאִישׁ בְּסִנְדֵּל הַמִּסְמֵר,
וְלֹא בִיחִיד בְּזֶמֶן שֶׁאִין בְּרָגְלוֹ
מִכָּה, וְלֹא בְּתַפְלִין, וְלֹא בְּקִמִּיעַ
בְּזֶמֶן שֶׁאִינוֹ מִן הַמִּמְחָה, וְלֹא
בְּשָׂרִיוֹן, וְלֹא בְּקִסְדָּא, וְלֹא
בְּמַגְפִּים. וְאִם יִצָּא, אִינוֹ חִיב
חֻטָּאת:

ג לֹא תִצָּא אִשָּׁה בְּמַחֲט הַנִּקְוָבָה,
וְלֹא בְּטַבְעֵת שֶׁיֵּשׁ עָלֶיהָ חוֹתֶם,
וְלֹא בְּכִלְיָאָר, וְלֹא בְּכּוֹבֶלֶת, וְלֹא
בְּצִלּוּחִית שֶׁל פְּלִיטוֹן. וְאִם יִצְתָּה,
חִיבָת חֻטָּאת, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר.
וְחֻכְמִים פּוֹטְרִין בְּכּוֹבֶלֶת
וּבְצִלּוּחִית שֶׁל פְּלִיטוֹן:

ד לֹא יִצָּא הָאִישׁ לֹא בְּסִיף, וְלֹא
בְּקֶשֶׁת, וְלֹא בְּתָרִיס, וְלֹא בְּאַלְהָה,
וְלֹא בְּרִמְחָה. וְאִם יִצָּא, חִיב
חֻטָּאת. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר,
תִּכְשִׁיטִין הֵן לוֹ. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים
אֵינָן אֶלֶּא לְגִנְאִי, שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה ב)
וְכָתַתְוּ חֲרָבוֹתֵם לְאֵתִים
וְחִנִּיתוּתֵיהֶם לְמִזְמְרוֹת, לֹא יִשָּׂא
גּוֹי אֶל גּוֹי חֶרֶב וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד
מִלְחָמָה. בִּירִית, טְהוֹרָה, וְיֹצְאִין

אחת, אינו חֵיב אֶלָּא חטאת
אחת:

ב אָבוֹת מֵלֵאכֹת אַרְבַּעִים חֹסֵר
אחת. הזורע. והחורש. והקוצר.
והמעמר. הדש. והזורה. הבורר.
הטוחן. והמרקד. והלש. והאופה.
הגוזז את הצמר. המלבנו.
והמנפץ. והצובע. והטווה.
והמסך. והעושה שני בתי נירין.
והאורג שני חוטין. והפוצע שני
חוטין. הקושר. והמתיר. והתופר
שתי תפירות. הקורע על מנת
לתפר שתי תפירות. הצד צבי.
השוחט. והמפשיט. המולחן,
והמעבד את עורו. והמוחקו.
והמחטכו. הכותב שתי אותיות.
והמוחק על מנת לכתב שתי
אותיות. הבונה. והסותר.
המכבה. והמבעיר. המכה
בפטיש. המוציא מרשות לרשות.
הרי אלו אָבוֹת מֵלֵאכֹת אַרְבַּעִים
חֹסֵר אחת:

ג ועוד פָּלַל אחר אמרו. פָּל
הפֶּשֶׁר להצניע ומצניעין כְּמֹהוּ
והוציאו בשבת, חֵיב עליו חטאת,
וכל שאינו כָּשֶׁר להצניע ואין

סְמוּכוֹת שָׁלוּ, טְמֵאִין מִדֶּרֶס,
וְיוֹצְאִין בֶּהֶן בַּשַּׁבָּת, וְנִכְנְסִין בֶּהֶן
בַּעֲזָרָה. כֹּפֵא וְסְמוּכוֹת שָׁלוּ,
טְמֵאִין מִדֶּרֶס, וְאִין יוֹצְאִין בֶּהֶן
בַּשַּׁבָּת, וְאִין נִכְנְסִין בֶּהֶן בַּעֲזָרָה.
אִנְקֻטְמִין טְהוֹרִין, וְאִין יוֹצְאִין בֶּהֶן:
ט הַבָּנִים יוֹצְאִין בְּקִשְׁרִים, וּבְנֵי
מְלָכִים בְּזוּגִין. וְכָל אָדָם, אֶלָּא
שֶׁדָּבְרוּ חֲכָמִים בַּהוֹנָה:

י יוֹצְאִין בְּבִיצַת הַחֲרוּגֹל, וּבִשְׁנֵן
שׁוּעָל, וּבְמִסְמַר מִן הַצְּלוּב,
מִשׁוּם רְפוּאָה, דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר.
וְחֲכָמִים אוֹמְרִים, אֵף בַּחֹל אֶסּוּר,
מִשׁוּם דֶּרֶךְ הָאֱמוּרָי:

פרק ז

א פָּלַל גָּדוֹל אָמְרוּ בַּשַּׁבָּת. כָּל
הַשּׁוֹכֵחַ עֵקֶר שַׁבָּת וְעֹשֶׂה
מֵלֵאכֹת הַרְבֵּה בַּשַּׁבָּתוֹת הַרְבֵּה,
אִינוֹ חֵיב אֶלָּא חטאת אחת.
הַיּוֹדֵעַ עֵקֶר שַׁבָּת וְעֹשֶׂה מֵלֵאכֹת
הַרְבֵּה בַּשַּׁבָּתוֹת הַרְבֵּה, חֵיב עַל
כָּל שַׁבָּת וְשַׁבָּת. הַיּוֹדֵעַ שֶׁהוּא
שַׁבָּת וְעֹשֶׂה מֵלֵאכֹת הַרְבֵּה
בַּשַּׁבָּתוֹת הַרְבֵּה, חֵיב עַל כָּל אֶב
מֵלֵאכָה וּמֵלֵאכָה. הַעוֹשֶׂה
מֵלֵאכֹת הַרְבֵּה מֵעִין מֵלֵאכָה

מִצְנִיעִין כְּמוֹהוּ וְהוֹצִיאוּ בַשַּׁבָּת,
אִינוּ חֵיב אֲלָא הַמִּצְנִיעוֹ:

ד הַמוֹצִיא תָבֹן, כְּמֵלֵא פִי פָּרָה.
עֶצָה, כְּמֵלֵא פִי גָמֵל. עֲמִיר,
כְּמֵלֵא פִי טָלָה. עֲשָׂבִים, כְּמֵלֵא פִי
גָדִי. עֲלֵי שׁוֹם וְעֲלֵי בָצִלִים, לַחִים,
כְּגִרְוֹגֶרֶת, יְבֻשִׁים, כְּמֵלֵא פִי גָדִי.
וְאִין מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה, מִפְּנֵי
שֶׁלֹא שׁוּוּ בִשְׁעוּרֵיהֶן. הַמוֹצִיא
אֲכָלִים כְּגִרְוֹגֶרֶת, חֵיב,
וּמִצְטָרְפִים זֶה עִם זֶה, מִפְּנֵי
שֶׁשׁוּוּ בִשְׁעוּרֵיהֶן, חוּץ מִקְלִפֵּיהֶן
וְנִרְעִינֵיהֶן וְעֻקְצֵיהֶן וְסִבֵּן וּמִרְסָנֹן.
רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, חוּץ מִקְלִפֵּי
עֲדָשִׁים שֶׁמִּתְבַּשְׁלוֹת עִמָּהֶן:

פרק ח

א הַמוֹצִיא יוֹן, כְּדִי מְזִיגַת הַכּוֹס.
חֵלֶב, כְּדִי גְמִיעָה. דְּבַשׁ, כְּדִי לִתֵּן
עַל הַכֶּתִית. שֶׁמֶן, כְּדִי לְסוּף אֶבֶר
קֹטֵן. מִים, כְּדִי לְשׁוּף בֵּהֶם אֶת
הַקִּילּוֹר. וְשֶׁאֵר כָּל הַמִּשְׁקִין,
בְּרַבִּיעִית. וְכָל הַשּׁוֹפְכִין,
בְּרַבִּיעִית. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, כָּלֵן
בְּרַבִּיעִית. וְלֹא אֶמְרוּ כָּל הַשְּׁעוּרִין
הַלָּלוּ אֲלָא לַמִּצְנִיעִיָּהֶן:

ב הַמוֹצִיא חֶבֶל, כְּדִי לַעֲשׂוֹת אֶזֶן
לַקֶּפֶה. גָּמִי, כְּדִי לַעֲשׂוֹת תֵּלֵאִי

לִנְפֹה וְלִכְבֶּרֶה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר,
כְּדִי לְטַל מִמֶּנּוּ מִדַּת מִנְעַל לִקְטָן.
נִיר, כְּדִי לִכְתֹּב עָלָיו קֶשֶׁר מוֹכְסִין.
וְהַמוֹצִיא קֶשֶׁר מוֹכְסִין, חֵיב. נִיר
מַחוּק, כְּדִי לִכְרוֹךְ עַל פִּי צְלוּחִית
קִטְנָה שֶׁל פְּלִיטוֹן:

ג עוֹר, כְּדִי לַעֲשׂוֹת קְמִיעַ. קֶלֶף,
כְּדִי לִכְתֹּב עָלָיו פֶּרֶשָׁה קִטְנָה
שֶׁבִּתְפִלִּין, שֶׁהִיא שִׁמְעַ יִשְׂרָאֵל.
דִּין, כְּדִי לִכְתֹּב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת.
כָּחוֹל, כְּדִי לִכְחֹל עֵין אַחַת:

ד דְּבָקָה, כְּדִי לִתֵּן בְּרֹאשׁ
הַשֶּׁבֶשֶׁבֶת. זָפֶת וְגִפְרִית, כְּדִי
לַעֲשׂוֹת נֶקֶב. שַׁעֲוָה, כְּדִי לִתֵּן עַל
פִּי נֶקֶב קֹטֵן. חֲרִסִית, כְּדִי לַעֲשׂוֹת
פִּי כוֹר שֶׁל צוֹרְפֵי זָהָב. רַבִּי
יְהוּדָה אוֹמֵר, כְּדִי לַעֲשׂוֹת
פִּטְפוּט. סִבִּין, כְּדִי לִתֵּן עַל פִּי כוֹר
שֶׁל צוֹרְפֵי זָהָב. סִיד, כְּדִי לְסוּד
קִטְנָה שֶׁבִּבְנֹת. רַבִּי יְהוּדָה
אוֹמֵר, כְּדִי לַעֲשׂוֹת כִּלְפֹל. רַבִּי
נַחֲמִיָּה אוֹמֵר, כְּדִי לַעֲשׂוֹת
אֲנִדִּיפִי:

ה אֲדָמָה, כְּחוֹתֶם הַמְרְצוּפִים,
דְּבָרֵי רַבִּי עֲקִיבָא. נַחֲמִים
אוֹמְרִים, כְּחוֹתֶם הָאֲגָרוֹת. זָבֵל
וְחוֹל הַדֶּק, כְּדִי לְזַבֵּל קֶלַח שֶׁל

צא תאמר לו. מה נדה מטמאה במשא, אף עבודה זרה מטמאה במשא:

ב מנין לספינה שהיא טהורה. שנאמר (משלי ל) דרך אניה בלב ים. מנין לערוגה שהיא ששה על ששה טפחים שזורעין בתוכה חמשה זרעונים, ארבעה בארבע רוחות הערוגה ואחד באמצע. שנאמר (ישעיה סו) כי כארץ תוציא צמחה וכגנה זרועיה תצמיח, זרעה לא נאמר, אלא זרועיה:

ג מנין לפולטת שכבת זרע ביום השלישי שהיא טמאה. שנאמר (שמות יט) היום נכונים לשלשת ימים. מנין שמרחיצין את המילה ביום השלישי שחל להיות בשבת. שנאמר (בראשית לד) ויהי ביום השלישי בהיותם כאבים. מנין שקושרין לשון של זהרית בראש שעיר המשתלח. שנאמר (ישעיה א) אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו:

ד מנין לסיכה שהיא כשתיה ביום הכפורים. אף על פי שאין ראיה לדבר, זכר לדבר, שנאמר

קרוב, דברי רבי עקיבא. וחכמים אומרים, כדי לזבל כרישא. חול הגס, כדי לתן על מלא כף סיד. קנה, כדי לעשות קלמוס. ואם היה עבה או מרסס, כדי לבשל בו ביצה קלה שבביצים, טרופה ונתונה באלפס:

ו עצם, כדי לעשות תרנד. רבי יהודה אומר, כדי לעשות ממנו חף. זכוכית, כדי לגרר בו ראש הכרכר. צרור או אבן, כדי לזרק בעוף. רבי אליעזר בר יעקב אומר, כדי לזרק בבמה:

ז חרס, כדי לתן בין פצים לחברו, דברי רבי יהודה. רבי מאיר אומר, כדי לחתות בו את האור. רבי יוסי אומר, כדי לקבל בו רביעית. אמר רבי מאיר, אף על פי שאין ראיה לדבר, זכר לדבר (ישעיה ל), ולא ימצא במכתתו חרש לחתות אש מיקוד. אמר לו רבי יוסי, משם ראיה (שם) ולחשוף מים מגבא:

פרק ט

א אמר רבי עקיבא, מנין לעבודה זרה שמטמאה במשא כנדה. שנאמר (ישעיה ל) תזרם כמו דנה

(תהלים קט) וַתָּבֹא כַמִּים בְּקֶרְבָּא
וְכַשְׁמֶן בְּעֶצְמוֹתָיו:

ה הַמוֹצִיא עֲצִים, כְּדִי לְבַשֵּׁל
בִּיצָה קְלָה. תַּבְלִין, כְּדִי לְתַבֵּל
בִּיצָה קְלָה, וּמִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה.
קִלְפִי אֲגֻזִים, קִלְפִי רְמוֹנִים,
אֶסְטִיס וּפּוּאָה, כְּדִי לַצְבֵּעַ בָּהֶן
בְּגָד קָטָן בִּסְבָכָה. מִי רְגָלִים, נִתֵּר
וּבֹרִית, קִמּוּנִיא וְאַשְׁלָג, כְּדִי
לְכַסֵּס בָּהֶן בְּגָד קָטָן בִּסְבָכָה. רַבִּי
יְהוּדָה אֹמֵר, כְּדִי לְהַעֲבִיר עַל
הַכֶּתֶם:

ו פִּלְפֹּלֶת, כָּל שֶׁהִיא. וְעֵטְרוֹן, כָּל
שֶׁהִיא. מִינֵי בִשְׁמִים וּמִינֵי
מִתְכּוֹת, כָּל שֶׁהֵן. מֵאֲבָנֵי הַמִּזְבֵּחַ
וּמֵעֵפֶר הַמִּזְבֵּחַ, מְקַק סְפָרִים
וּמְקַק מִטְפְּחוֹתֵיהֶם, כָּל שֶׁהֵן,
שֶׁמֶצְנִיעִין אוֹתָן לְגִנְזָן. רַבִּי יְהוּדָה
אֹמֵר, אִף הַמוֹצִיא מִמֶּשְׁמֶשֶׁשׁ
עֲבוּדָה זָרָה, כָּל שֶׁהִוא, שֶׁנֶּאֱמַר
(דְּבָרִים יג) וְלֹא יִדְבֹק בִּידָךְ מֵאוֹמֶה
מִן הַחֶרֶם:

ז הַמוֹצִיא קֶפֶת הַרוֹכְלִין, אִף עַל
פִּי שֵׁישׁ בֶּה מִינֵין הַרְבֵּה, אִינוּ
חֵיב אֲלָא חֲטָאת אֶחָת. זִרְעוֹנִי
גָּנָה, פְּחוֹת מִכְּרוֹגֶרֶת. רַבִּי
יְהוּדָה (בֶּן בִּתְרִיא) אֹמֵר,

חֲמִשָּׁה. זָרַע קִשְׁוִיאִין, שְׁנַיִם. זָרַע
דְּלוּעִין, שְׁנַיִם. זָרַע פּוֹל הַמַּצְרִי,
שְׁנַיִם. חֲגַב חֵי טְהוֹר, כָּל שֶׁהִוא.
מֵת, כְּגֵרוֹגֶרֶת. צִפְרֵת כְּרָמִים, בֵּין
חֵיה בֵּין מֵתָה, כָּל שֶׁהִיא,
שֶׁמֶצְנִיעִין אוֹתָהּ לְרִפּוּאָה. רַבִּי
יְהוּדָה אֹמֵר, אִף הַמוֹצִיא חֲגַב חֵי
טֵמָא, כָּל שֶׁהִוא, שֶׁמֶצְנִיעִין אוֹתוֹ
לְקַטֵּן לְשִׁחָק בּוֹ:

פרק י

א הַמֶּצְנִיעַ לְזָרַע וּלְדַגְמָא
וּלְרִפּוּאָה, וְהוֹצִיא בִשְׁבֶּת, חֵיב
בְּכָל שֶׁהִוא. וְכָל אָדָם אֵין חֵיב
עָלָיו אֲלָא כְּשֶׁעוֹרֹ. חִזֵּר וְהִכְנִיסוּ,
אִינוּ חֵיב עָלָיו אֲלָא כְּשֶׁעוֹרֹ:

ב הַמוֹצִיא אֶכְלִין וּנְתֵנָן עַל
הַאֶסְקָפָה, בֵּין שֶׁחִזֵּר וְהוֹצִיאָן בֵּין
שֶׁהוֹצִיאָן אַחֵר, פְּטוֹר, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא
עָשָׂה מְלֶאכֶתוֹ בְּבֵת אֶחָת. קָפָה
שֶׁהִיא מְלֶאכֶה פְּרוֹת וּנְתִנָּה עַל
הַאֶסְקָפָה הַחִיצוֹנָה, אִף עַל פִּי
שֶׁרֶב הַפְּרוֹת מִבְּחוּץ, פְּטוֹר, עַד
שִׁיּוּצִיא אֶת כָּל הַקָּפָה:

ג הַמוֹצִיא בֵּין בֵּימִינוּ בֵּין
בִּשְׁמָאלוֹ, בְּתוֹךְ חִיקוֹ אוֹ עַל
כְּתִפּוֹ, חֵיב, שֶׁכֵּן מִשָּׂא בְּנֵי קֹהֵת.
כְּלֶאֱחֵר יְדוֹ, בְּרִגְלוֹ, בְּפִיו

הפוקסת, רבי אליעזר מחיב, וחכמים אוסרין משום שבות. התולש מעציץ נקוב, חיב, ושאינו נקוב, פטור. ורבי שמעון פוטר בזה ובזה:

פרק יא

א הזרק מרשות היחיד לרשות הרבים, מרשות הרבים לרשות היחיד, חיב. מרשות היחיד לרשות היחיד ורשות הרבים באמצע, רבי עקיבא מחיב. וחכמים פוטרין:

ב כיצד. שתי גזזטראות זו כנגד זו ברשות הרבים, המושט והזרק מזו לזו, פטור. היו שתיקה בדיוטא אחת, המושט חיב, והזרק פטור, שקה היתה עבודת הלויים, שתי עגלות זו אחר זו ברשות הרבים, מושטין הקרשים מזו לזו, אבל לא זורקין. חלית הבור והסלע שהן גבוהין עשרה ורחבן ארבעה, הנוטל מהן והנותן על גבן, חיב, פחות מכן, פטור:

ג הזרק ארבע אמות בפתל, למעלה מעשרה טפחים, דזרק באויר, למטה מעשרה טפחים,

ובמרפקו, באזנו ובשערו, ובפנדתו ופיה למטה, בין פנדתו לחלוקו, ובשפת חלוקו, במנעלו, בסנדלו, פטור, שלא הוציא קדרה המוציאין:

ד המתכנן להוציא לפניו ובא לו לאחריו, פטור, לאחריו ובא לו לפניו, חיב. באמת אמרו, האשה החוגרת בסינר בין מלפניה ובין מלאחריה חיבת, שכן ראוי להיות חוזר. רבי יהודה אומר, אף מקבלי פתקין:

ה המוציא ככר לרשות הרבים, חיב. הוציאוהו שנים, פטורין. לא יכל אחד להוציאו והוציאוהו שנים, חיבים. ורבי שמעון פטור. המוציא אכלין פחות מפשעור בקלי, פטור אף על הכלי, שהכלי טפלה לו. את החי במטה, פטור אף על המטה, שהמטה טפלה לו. את המת במטה, חיב. וכן כזית מן המת וכזית מן הנבלה וכעדשה מן השרץ, חיב. ורבי שמעון פטור:

ו הנוטל צפרניו זו בזו, או בשני, וכן שערו, וכן שפמו, וכן זקנו, וכן הגודלת, וכן הפוחלת, וכן

כְּזוֹרֵק בְּאֶרֶץ. הַזּוֹרֵק בְּאֶרֶץ
אֶרֶבֶעַ אַמּוֹת, חֵיב. זֶרֶק לְתוֹךְ
אֶרֶבֶעַ אַמּוֹת וְנִתְגַּלְגַּל חוּץ
לְאֶרֶבֶעַ אַמּוֹת, פְּטוּר, חוּץ
לְאֶרֶבֶעַ אַמּוֹת, וְנִתְגַּלְגַּל לְתוֹךְ
אֶרֶבֶעַ אַמּוֹת, חֵיב:

פרק יב

א הַבּוֹנֶה כְּמָה יִבְנֶה וְיִהְיֶה חֵיב.
(הַבּוֹנֶה) כָּל שֶׁהוּא, וְהַמְסַתֵּת
וְהַמְכֶּה בַּפְּטִישׁ וּבַמַּעֲצָד. הַקּוֹדֵחַ
כָּל שֶׁהוּא, חֵיב. זֶה הַכָּלֵל, כָּל
הַעוֹשֶׂה מְלָאכָה וּמְלָאכָתוֹ
מִתְקַיֵּמֶת בַּשַּׁבָּת, חֵיב. רַבֵּן
שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר, אִם
הַמְכֶּה בַּקֶּרֶס עַל הַסֶּדֶן בִּשְׁעַת
מְלָאכָה, חֵיב, מִפְּנֵי שֶׁהוּא
כֹּמֶתֶקֶן מְלָאכָה:

ב הַחוֹרֵשׁ כָּל שֶׁהוּא, הַמְנַכֵּשׁ
וְהַמְקַרְסֵם וְהַמְזַרְדֵּךְ כָּל שֶׁהוּא,
חֵיב. הַמְלַקֵּט עֲצִים, אִם לְתֵקֶן,
כָּל שֶׁהוּא, אִם לְהַסִּיק, כְּדִי לְבַשֵּׁל
בִּיצָה קְלָה. הַמְלַקֵּט עֲשָׂבִים, אִם
לְתֵקֶן, כָּל שֶׁהוּא, אִם לְבַהֲמָה,
כִּמְלָא פִי הַגָּדִי:

ג הַפּוֹתֵב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת, בֵּין
בֵּימֵינוּ בֵּין בְּשִׁמְאֵלוֹ, בֵּין מִשֵּׁם
אֶחָד בֵּין מִשְׁנֵי שְׁמוֹת, בֵּין מִשְׁנֵי
סַמְמִיּוֹת, בְּכָל לָשׁוֹן, חֵיב. אָמַר

ד הַזּוֹרֵק בַּיָּם אֶרֶבֶעַ אַמּוֹת,
פְּטוּר. אִם הָיָה רֶקֶק מֵיִם וּרְשׁוֹת
הַרְבֵּי מִהֲלֻכַת בּוֹ, הַזּוֹרֵק לְתוֹכוֹ
אֶרֶבֶעַ אַמּוֹת, חֵיב. וְכֵמָּה הוּא
רֶקֶק מֵיִם. פְּחוֹת מַעֲשֶׂרָה
טַפִּיחִים. רֶקֶק מֵיִם וּרְשׁוֹת הַרְבֵּי
מִהֲלֻכַת בּוֹ, הַזּוֹרֵק בְּתוֹכוֹ אֶרֶבֶעַ
אַמּוֹת, חֵיב:

ה הַזּוֹרֵק מִן הַיָּם לַיָּבֵשָׁה וּמִן
הַיָּבֵשָׁה לַיָּם, וּמִן הַיָּם לַסְּפִינָה
וּמִן הַסְּפִינָה לַיָּם, וּמִן הַסְּפִינָה
לְחִבְרָתָהּ, פְּטוּר. סְפִינּוֹת
קְשׁוּרוֹת זוּ בְּזוּ, מְטֻלְטְלִין מִזֹּ
לְזוֹ. אִם אֵינָן קְשׁוּרוֹת, אִם עַל פִּי
שְׁמַקְפוֹת, אֵין מְטֻלְטְלִין מִזֹּ לְזוֹ:

ו הַזּוֹרֵק וְנִזְכָּר לְאַחַר שְׁיִצְתָּהּ
מִיָּדוֹ, קִלְטָה אַחֵר, קִלְטָה כָּלֵב,
אוֹ שְׁנִשְׁרָפָה, פְּטוּר. זֶרֶק לַעֲשׂוֹת
חִבּוּרָה, בֵּין בְּאֶדָם בֵּין בְּבִהֲמָה,
וְנִזְכָּר עַד שֶׁלֹּא נַעֲשִׂית חִבּוּרָה,
פְּטוּר. זֶה הַכָּלֵל, כָּל חֵיבֵי חֲטָאוֹת

בן בתי'רא מחיב, וחכמים
פוטריין:

ו הכותב שתי אותיות בשני
העלמות, אחת שחרית ואחת בין
הערבים, רבן גמליאל מחיב,
וחכמים פוטריין:

פרק יג

א רבי אליעזר אומר, האורג
שלשה חוטין בתחלה ואחד על
האריג, חיב. וחכמים אומרים,
בין בתחלה בין בסוף שעורו שני
חוטין:

ב העושה שני בתי גירין בגירין,
בקרוס, בגפה, בקברה ובפל,
חיב. והתופר שתי תפירות,
והקורע על מנת לתפר שתי
תפירות:

ג הקורע בחמתו ועל מתו, וכל
המקלקליו, פטורין. והמקלקל על
מנת לתקן, שעורו כמתקן:

ד שעור המלבן והמנפץ והאובע
והטונה, כמלא רחב הסיט כפול.
והאורג שני חוטין, שעורו כמלא
הסיט:

ה רבי יהודה אומר, הצד צפור
למגדל ואבי לבית, חיב. וחכמים

רבי יוסי, לא חיבו שתי אותיות
אלא משום רושם, שפך היו
כותבין על קרשי המשכן, לידע
איזהו בן זוגו. אמר רבי, מצינו
שם קטן משם גדול, שם משמעון
ושמואל, נח מנחור, דן מדניאל,
גד מגדיאל:

ד הכותב שתי אותיות בהעלם
אחד, חיב. כתב בדיו, בסם,
בסקרא, בקומוס ובקנקנתום,
ובכל דבר שהוא רושם, על שני
כתלי זויות ועל שני לוחי פנקס,
והן נהגין זה עם זה, חיב.
הכותב על בשרו, חיב. המסרט
על בשרו, רבי אליעזר מחיב
חטאת, ורבי יהושע פטר:

ה כתב במשקין, במי פרות,
באבק דרכים, באבק הסופרים,
ובכל דבר שאינו מתקין, פטור.
לאחר ידו, ברגלו, בפיו ובמרפקו,
כתב אות אחת סמוך לכתב,
כתב על גבי כתב, נתפון לכתב
חית וכתב שני זנין, אחד בארץ
ואחד בקורה, כתב על שני כתלי
הבית, על שני דפי פנקס ואין
נהגין זה עם זה, פטור. כתב
אות אחת נוטריקון, רבי יהושע

ב אין עושין הילמי בשבת, אבל עושה הוא את מי המלח וטובל בהן פתו ונותן לתוך התבשיל. אמר רבי יוסי, והלוא הוא הילמי, בין מרבה ובין מועט. ואילו הן מי מלח המתירין. נותן שמן בתחלה לתוך המים או לתוך המלח:

ג אין אוכלין אזוביון בשבת, לפי שאינו מאכל בריאים, אבל אוכל הוא את יועזר ושותה אבוברועה. כל האכלין אוכל אדם לרפואה, וכל המשקין שותה, חוץ ממי דקלים וכוס עקרים, מפני שהן לירוקה. אבל שותה הוא מי דקלים לצמא, וסך שמן עקרין שלא לרפואה:

ד החושש בשניו, לא יגמע בהן את החמץ, אבל מטבל הוא כדרךכו, ואם נתרפא נתרפא. החושש במתניו, לא יסוך יין וחמץ, אבל סך הוא את השמן, ולא שמן ורד. בגי מלכים סכין שמן ורד על מכותיהן, שכן דרכם לסוך בחל. רבי שמעון אומר, כל ישראל בגי מלכים הם:

אומרים, צפור למגדל, וצבי לבית ולחצר ולביברין. רבן שמעון בן גמליאל אומר, לא כל הביברין שוין. זה הפלל, מחסר צידה, פטור, ושאינו מחסר צידה, חייב: **ו** צבי שנקנס לבית ונעל אחד בפניו, חייב. נעלו שנים, פטורין. לא יכל אחד לנעל ונעלו שנים, חייבין. ורבי שמעון פטר:

ז יושב האחד על הפתח ולא מלאהו, יושב השני ומלאהו, השני חייב. יושב הראשון על הפתח ומלאהו, ובא השני וישוב בצדו, אף על פי שעמד הראשון והלך לו, הראשון חייב והשני פטור. הא למה זה דומה. לנעל את ביתו לשמרו ונמצא צבי שמור בתוכו:

פרק יד

א שמונה שרצים האמורים בתורה, הצדן והחובל בהן, חייב, ושאר שרצים ורמשים, החובל בהן פטור. הצדן לצרה, חייב, שלא לצרה, פטור. חיה ועוף שברשותו, הצדן פטור, והחובל בהן חייב:

פרק טו

קָרְבִּין בְּיוֹם הַפָּפוּרִים. (אָבֵל לֹא שֶׁל יוֹם הַפָּפוּרִים בַּשַּׁבָּת). רַבִּי עֲקִיבָא אָמַר לֹא שֶׁל שַׁבַּת קָרְבִּין בְּיוֹם הַפָּפוּרִים, וְלֹא שֶׁל יוֹם הַפָּפוּרִים קָרְבִּין בַּשַּׁבָּת:

פרק טז

א כָּל כְּתָבִי הַקֹּדֶשׁ מִצִּילִין אוֹתָן מִפְּנֵי הַדִּלְקָה, בֵּין שִׁקּוּרֵין בְּהֵן וּבֵין שְׂאִין קוּרֵין בְּהֵן. וְאֵף עַל פִּי שְׁכַתוּבִים בְּכָל לָשׁוֹן, טְעוּנוֹם גְּנִיזָה. וּמִפְּנֵי מָה אֵין קוּרֵין בְּהֵן. מִפְּנֵי בְטוּל בֵּית הַמִּדְרָשׁ. מִצִּילִין תֵּיק הַסֶּפֶר עִם הַסֶּפֶר, וְתֵיק הַתְּפִלִּין עִם הַתְּפִלִּין, וְאֵף עַל פִּי שֵׁישׁ בְּתוֹכָן מְעוֹת. וְלֵהִיכֵן מִצִּילִין אוֹתָן. לְמַבּוּי שְׂאִינוֹ מִפְּלֹשׁ. בֵּן בְּתִירָא אָמַר, אֵף לְמִפְּלֹשׁ:

ב מִצִּילִין מְזוֹן שְׁלֹשׁ סְעֻדוֹת הָרְאִי לָאֲדָם, הָרְאִי לְבִהֶמָּה לְבִהֶמָּה. כִּי־צַד. נִפְלָה דִּלְקָה בְּלִילֵי שַׁבַּת, מִצִּילִין מְזוֹן שְׁלֹשׁ סְעֻדוֹת, בַּשַּׁחֲרִית, מִצִּילִין מְזוֹן שְׁתֵּי סְעֻדוֹת, בַּמָּנְחָה, מְזוֹן סְעֻדָּה אַחַת. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, לְעוֹלָם מִצִּילִין מְזוֹן שְׁלֹשׁ סְעֻדוֹת:

ג מִצִּילִין סֵל מֵלֹא כְּכָרוֹת, וְאֵף עַל פִּי שֵׁישׁ בּוֹ מֵאָה סְעֻדוֹת, וְעֶגְלוֹ

א אֵלֹו קִשְׁרִים שְׁחִיבִין עֲלֵיהֶן, קִשְׁרֵי הַגְּמָלִין וְקִשְׁרֵי הַסִּפְּנִין. וְכֶשֶׁם שֶׁהוּא חִיב עַל קִשּׁוּרָן כֹּךְ הוּא חִיב עַל הַתָּרֵן. רַבִּי מֵאִיר אָמַר, כָּל קִשְׁרֵי שֶׁהוּא יָכוֹל לְהַתִּירוֹ בְּאַחַת מִיָּדָיו אֵין חִיבִין עֲלֵיו:

ב יֵשׁ לָךְ קִשְׁרִים שְׂאִין חִיבִין עֲלֵיהֶן כִּקְשֵׁר הַגְּמָלִין וְכִקְשֵׁר הַסִּפְּנִין. קוֹשֶׁרֶת אִשָּׁה מִפְתָּח חֲלוּקָה, וְחוּטֵי סִבְכָּה וְשֵׁל פְּסִיקָא, וְרִצּוּעוֹת מִנְעַל וְסִנְדֵּל, וְנוֹדוֹת יַיִן וְשִׁמּוֹן, וְקֹדֶרֶת שֶׁל בֶּשֶׂר. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אָמַר, קוֹשְׁרֵין לִפְנֵי הַבְּהֵמָה בְּשִׁבִּיל שְׁלֹא תִצָּא. קוֹשְׁרֵין דְּלִי בְּפִסִּיקָא, אָבֵל לֹא בַחֲבֵל. רַבִּי יְהוּדָה מְתִיר. כָּלֵל אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כָּל קִשְׁרֵי שְׂאִינוֹ שֶׁל קִיָּמָא, אֵין חִיבִין עֲלֵיו:

ג מִקְפְּלִין אֶת הַכָּלִים אֶפְלוֹ אַרְבָּעָה וְחֲמִשָּׁה פְּעָמִים, וּמִצִּיעִין אֶת הַמְטוֹת מִלִּילֵי שַׁבַּת לַשַּׁבָּת, אָבֵל לֹא מִשַּׁבַּת לְמוֹצָאֵי שַׁבַּת. רַבִּי יִשְׁמַעֵאל אָמַר, מִקְפְּלִין אֶת הַכָּלִים וּמִצִּיעִין אֶת הַמְטוֹת מִיּוֹם הַפָּפוּרִים לַשַּׁבָּת, וְחֲלָבֵי שַׁבַּת

שֶׁל דְּבִלָּה, וְחִבִּית שֶׁל יֵין. וְאוֹמֵר
לְאַחֲרִים, בּוֹאוּ וְהַצִּילוּ לָכֶם. וְאִם
הָיוּ פְּקָחִין, עוֹשִׂין עִמּוֹ חֲשָׁבוֹן
אֲחֵר הַשָּׁבֶת. לְהִיכֵן מְצִילִין אוֹתָן.
לְחֹצֵר הַמְּעֻרְבֶּת. בֶּן בְּתִירָא
אוֹמֵר, אֵף לְשֹׂאֵינָה מְעֻרְבֶּת:

ד וְלֶשֶׁם מוֹצִיא כָּל כְּלִי תִשְׁמִישׁוֹ,
וְלֹבֵשׁ כָּל מָה שְׂיִכּוֹל לְלִבֵּשׁ,
וְעוֹטֵף כָּל מָה שְׂיִכּוֹל לְעֹטֵף. רַבִּי
יוֹסִי אוֹמֵר, שְׂמוֹנָה עָשָׂר כְּלִים.
וְחוֹזֵר וְלֹבֵשׁ וּמוֹצִיא, וְאוֹמֵר
לְאַחֲרִים, בּוֹאוּ וְהַצִּילוּ עִמִּי:

ה רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן נָנָס אוֹמֵר,
פוֹרְסִין עוֹר שֶׁל גָּדִי עַל גְּבִי שָׂדֶה
תְּבָה וּמַגְדֵּל שְׂאֵחַז בְּהֵן אֶת
הָאוֹר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְחַרֵּךְ. וְעוֹשִׂין
מַחְצָה בְּכָל הַפְּלִים, בֵּין מְלָאִים
בֵּין רִיקָנִים, בְּשִׁבְלִי שֶׁלֹּא תַעֲבֹר
הַדִּלְקָה. רַבִּי יוֹסִי אוֹסֵר בְּכָלִי
חֶרֶס חֲדָשִׁים מְלָאִין מִיָּם, לְפִי
שָׂאִין יְכוּלִין לְקַבֵּל אֶת הָאוֹר וְהֵן
מִתְּבַקְעִין וּמִכְבִּין אֶת הַדִּלְקָה:

ו נִכְרִי שֶׁבָּא לְכַבּוֹת, אֵין אוֹמְרִים
לּוֹ כֶּבֶה וְאֵל תִּכְבֶּה, מִפְּנֵי שָׂאִין
שְׁבִיתָתוֹ עֲלֵיהֶן, אֲבָל קֹטֵן שֶׁבָּא
לְכַבּוֹת, אֵין שׁוֹמְעִין לוֹ, מִפְּנֵי
שְׁשִׁבִיתָתוֹ עֲלֵיהֶן:

ז כּוֹפִין קַעֲרָה עַל גְּבִי הַנֵּר
בְּשִׁבְלִי שֶׁלֹּא תֵּאָחַז בְּקוֹרָה, וְעַל
צוּאָה שֶׁל קֶטֶן, וְעַל עֶקְרֵב שֶׁלֹּא
תִּשָּׂא. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מַעֲשֶׂה
בָּא לְפָנֵי רַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זַכָּאי
בְּעֶרֶב, וְאָמַר, חוֹשְׁשֵׁנִי לוֹ
מִחֲטָאֵת:

ח נִכְרִי שֶׁהִדְלִיק אֶת הַנֵּר,
מִשְׁתַּמֵּשׁ לְאוּרֵי יִשְׂרָאֵל, וְאִם
בְּשִׁבְלִי יִשְׂרָאֵל, אִסּוּר. מִלֹּא מִיָּם
לְהַשְׁקוֹת בְּהֶמְתּוֹ, מִשְׁקָה אַחֲרָיו
יִשְׂרָאֵל, וְאִם בְּשִׁבְלִי יִשְׂרָאֵל,
אִסּוּר. עָשָׂה גוֹי כְּבֶשׂ לִירֵד בּוֹ,
יֵרֵד אַחֲרָיו יִשְׂרָאֵל, וְאִם בְּשִׁבְלִי
יִשְׂרָאֵל, אִסּוּר. מַעֲשֶׂה בְּרַבֵּן
גַּמְלִיאֵל וְזֻקָּנִים שֶׁהָיוּ בָּאִין
בְּסִפִּינָה, וְעָשָׂה גוֹי כְּבֶשׂ לִירֵד בּוֹ,
וְיֵרְדוּ בּוֹ רַבֵּן גַּמְלִיאֵל וְזֻקָּנִים:

פרק יז

א כָּל הַכְּלִים נִטְלִין בַּשָּׁבֶת
וְדִלְתוֹתֵיהֶן עִמָּהֶן, אֵף עַל פִּי
שְׁנֵתִּפְרָקוֹ בַּשָּׁבֶת. שָׂאִין דּוֹמִין
לְדִלְתוֹת הַבַּיִת, לְפִי שָׂאִין מִן
הַמוֹכֵן:

ב נוֹטֵל אָדָם קֶרֶס לִפְצָע בּוֹ אֶת
הָאֵגוֹזִים, וְקֶרֶס לְחֹתֶךְ אֶת
הַדְּבִלָּה. מְגַרָּה, לְגִרָּר בָּהּ אֶת

ו האבן שבקרויה, אם ממלאין בה ואינה נופלת, ממלאין בה, ואם לאו, אין ממלאין בה. זמורה שיהיא קשורה בטפיח, ממלאין בה בשבת:

ז פקק הסלון, רבי אליעזר אומר, בזמן שהוא קשור ותלוי, פוקקין בו, ואם לאו, אין פוקקין בו. נחכמים אומרים, בין כך ובין כך פוקקין בו:

ח כל כסוויי הפלים שיש להם בית אחיזה נטלים בשבת. אמר רבי יוסי, במה דברים אמורים. בכסוויי הקרקעות, אבל בכסוויי הפלים, בין כך ובין כך נטלים בשבת:

פרק יח

א מפנין אפלו ארבע וחמש קפות של תבן ושל תבואה מפני האורחים ומפני בטול בית המדרש, אבל לא את האוצר. מפנין תרומה טהורה, ודמאי, ומעשר ראשון שנטלה תרומתו, ומעשר שני והקדש שנופדו, והתרמוס היבש, מפני שהוא מאכל לעניים. אבל לא את הטבל, ולא מעשר ראשון שלא

הגבינה. מגרפה, לגרף בה את הגרוגרות. את הרחת ואת המזלג, לתת עליו לקטן. את הפוש ואת הכפר, לתחב בו. מחט של יד, לטל בה את הקוץ, ושל סקאים, לפתח בה את הדלת:

ג קנה של זיתים, אם יש קשר בראשו, מקבל טמאה, ואם לאו, אין מקבל טמאה. בין כך ובין כך, נטל בשבת:

ד רבי יוסי אומר, כל הפלים נטליו, חוץ מן המסר הגדול ונתד של מחרשה. כל הפלים נטליו לצרף ושלל לצרף. רבי נחמיה אומר, אין נטליו אלא לצרף:

ה כל הפלים הנטליו בשבת, שבדיהו נטליו (עמהו), ובלבד שיהיו עושין מעין מלאכה, שבדי ערבה לכסות בהן את פי החרבית, שבדי זכוכית לכסות בהן את פי הפך. רבי יהודה אומר, ובלבד שיהיו עושין מעין מלאכתו, שבדי ערבה לצוק לתוכן מקפה, ושל זכוכית לצוק לתוכן שמן:

בשבת מגלה. ובספנה, מכסהו על פי עדים. ועוד אמר רבי אלעזר, כורתים עצים לעשות פחמין ולעשות (פלי) ברזל. כלל אמר רבי עקיבא, כל מלאכה שאפשר לעשותה מערב שבת אינה דוחה את השבת, ושאי אפשר לעשותה מערב שבת דוחה את השבת:

ב עושין כל צרכי מילה בשבת, מוהלין, ופורעין, ומוצצין, ונותנין עליה אספלנית וכמון. אם לא שחק מערב שבת, לועס בשניו ונותן. אם לא טרף יין ושמן מערב שבת, ינתן זה בעצמו וזה בעצמו. ואין עושין לה חלוק לכתחלה, אבל כורף עליה סמרטוט. אם לא התקין מערב שבת, כורף על אצבעו ומביא, ואפלו מחצר אחרת:

ג מרחיצין את הקטן, בין לפני המילה ובין לאחר המילה, ומזלפין עליו ביד, אבל לא בפלי. רבי אלעזר בן עזריה אומר, מרחיצין את הקטן ביום השלישי שחל להיות בשבת, שנאמר (בראשית לד) ויהי ביום השלישי

נטלה תרומתו, ולא את מעשר שני והקדש שלא נפדו, ולא את הלוי, ולא את החרדל. רבן שמעון בן גמליאל מתיר בלוי, מפני שהוא מאכל עורבין:

ב חבילי קש וחבילי עצים וחבילי זרדים, אם התקינו למאכל בהמה, מטלטלין אותן, ואם לאו, אין מטלטלין אותן. כופין את הסל לפני האפרוחים, כדי שיעלו ויורדו. תרנגולת שברחה, דוחין אותה עד שתקנס. מדדין עגלין וסוּחין ברשות הרבים. אשה מדדה את בנה. אמר רבי יהודה, אימתי. בזמן שהוא נוטל אחת ומניח אחת, אבל אם היה גורר, אסור:

ג אין מילדין את הבמה ביום טוב, אבל מסעדין. ומילדין את האשה בשבת, וקורין לה חכמה ממקום למקום, ומחללין עליה את השבת, וקושרין את הטבור. רבי יוסי אומר, אף חותכין. וכל צרכי מילה עושין בשבת:

פרק יט

א רבי אלעזר אומר, אם לא הביא קלי מערב שבת, מביאו

מראית העין. מל ולא פָּרַע אֶת המילה, כָּאלוֹ לא מל:

פרק כ

א רבי אֶלְיעֶזֶר אומר, תולין אֶת המשמרת ביום טוב, ונותנין לתלויה בשבת. ונחמים אומרים, אין תולין אֶת המשמרת ביום טוב, ואין נותנין לתלויה בשבת, אֲבָל נותנין לתלויה ביום טוב:

ב נותנין מים על גבי השמרים בשביל שִׁיּצּוֹל, ומסננין אֶת הַיֵּין בַּסּוּדְרִין ובכפיפה מצרית, ונותנין ביצה במסננת של חרדל, ועושין אֲנוּמְלִין בשבת. רבי יהודה אומר, בשבת, בכוס, ביום טוב, בלגין, ובמועד, בַּחֲבִית. רבי צְדוֹק אומר, הכל לפי האורחין:

ג אין שורין אֶת החלתית בפֹּשְׁרִין, אֲבָל נותן לתוף החמץ. ואין שורין אֶת הפֶּרְשִׁינִין וְלֹא שִׁפִּין אוֹתָן, אֲבָל נותן לתוף הפֶּבְּרָה אוֹ לתוף הפֶּלְפֶּלָה. אין כוֹבְרִין אֶת הַתֵּבֶן בַּפֶּבְּרָה, וְלֹא יִתְּנֶנּוּ עַל גְּבִי מְקוֹם גְּבוּפָה בַּשְּׁבִיל שִׁירָד הַמוֹץ, אֲבָל נוטל הוא בַּפֶּבְּרָה וְנוֹתֵן לַתּוֹף הָאֲבוֹס:

בְּהִיּוֹתָם כְּאֲבִים. סָפֵק וְאֶנְדְּרוּגִינוֹס אֵין מַחֲלִילִין עָלָיו אֶת הַשֶּׁבֶת, וְרַבִּי יְהוּדָה מַתִּיר בְּאֶנְדְּרוּגִינוֹס:

ד מִי שֶׁהָיוּ לוֹ שְׁנֵי תִינוּקוֹת, אֶחָד לְמוֹל אֶחָד הַשֶּׁבֶת וְאֶחָד לְמוֹל בַּשֶּׁבֶת, וְשָׁכַח וּמַל אֶת שֵׁל אֶחָד הַשֶּׁבֶת בַּשֶּׁבֶת, חֵיֵב. אֶחָד לְמוֹל בְּעֶרֶב שַׁבָּת וְאֶחָד לְמוֹל בַּשֶּׁבֶת, וְשָׁכַח וּמַל אֶת שֵׁל עֶרֶב שַׁבָּת בַּשֶּׁבֶת, רַבִּי אֶלְיעֶזֶר מַחֲבִיב חֲטָאָת, וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ פּוֹטֵר:

ה קָטָן נְמוֹל לְשִׁמּוּנָה, לְתַשְׁעָה, וְלַעֲשָׂרָה, וְלֶאֱחָד עֶשֶׂר, וְלִשְׁנַיִם עֶשֶׂר, לֹא פָחוֹת וְלֹא יוֹתֵר. הָאֵל כִּיצַד. כְּדָרְכּוֹ, לְשִׁמּוּנָה. נולד לְבִין הַשְּׁמֻשׁוֹת, נְמוֹל לְתַשְׁעָה. בֵּין הַשְּׁמֻשׁוֹת שֵׁל עֶרֶב שַׁבָּת, נְמוֹל לַעֲשָׂרָה. יוֹם טוֹב לְאַחַר שַׁבָּת, נְמוֹל לְאַחַד עֶשֶׂר. שְׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֵׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, נְמוֹל לִשְׁנַיִם עֶשֶׂר. קָטָן הַחוּלָה, אֵין מוֹהֲלִין אוֹתוֹ עַד שִׁיִּבְרִיא:

ו אֵלֶּי הֵן צִיצִין הַמַּעֲכָבִין אֶת הַמִּלָּה, בְּשֵׁר הַחוּפָּה אֶת רֹב הָעֵטָרָה. וְאֵינוֹ אוֹכֵל בְּתִרּוּמָה. וְאִם הָיָה בַּעַל בֶּשֶׂר, מִתְּקַנָּה מִפְּנֵי

ד גורפין מלפני הפטם, ומסלקין לצדדין מפני הרעי, דברי רבי דוסא. ונחכמים אוסרין. נוטלין מלפני בהמה זו ונותנין לפני בהמה זו בשבת:

ה הקש שעל גבי המטה, לא ינענעו בידו, אלא מנענעו בגופו. ואם היה מאכל בהמה, או שהיה עליו פר או סדין, מנענעו בידו. מכבש של בעלי בתים, מתירין, אבל לא כובשין, ושל כובסין, לא יגע בו. רבי יהודה אומר, אם היה מתר מערב שבת, מתיר את כלו ושומטו:

בסמרטוט. היתה של עור, נותנין עליה מים עד שתקלה:

ג בית שמאי אומרים, מגביהין מן השלחן עצמות וקלפין. ובית הלל אומרים, נוטל את הטבלה כלה ומנערה. מעבירין מלפני השלחן פרוירין פחות מכזית ושער של אפונין ושער של עדשים, מפני שהוא מאכל בהמה. ספוג, אם יש לו עור בית אחיזה, מקנחין בו, ואם לאו, אין מקנחין בו. (ונחכמים אומרים) בין קה ובין קר, נוטל בשבת, ואינו מקבל טמאה:

פרק כב

א חבית שנשברה, מצילין הימנה מזון שלש סעודות, ואומר לאחרים, בואו והצילו לכם, ובלבד שלא יספג. אין סוחטין את הפרות להוציא מהן משקין, ואם יצאו מעצמן, אסורין. רבי יהודה אומר, אם לאוכלין, הוצא מהן מתר, ואם למשקין, הוצא מהן אסור. חלות דבש שרסקן מערב שבת ויצאו מעצמן, אסורין. ורבי אליעזר מתיר:

פרק כא

א נוטל אדם את בנו והאבן בידו, וכלכלה והאבן בתוכה. ומטלטלין תרומה טמאה עם הטוהרה ועם החלין. רבי יהודה אומר, אף מעלין את המדמע באחד ומאה:

ב האבן שעל פי החבית, מטה על צדה והיא נופלת. היתה בין החביות, מגביהה ומטה על צדה והיא נופלת. מעות שעל הפר, נוער את הפר והן נופלות. היתה עליו לשלשית, מקנחה

ה הַרוּחַץ בְּמִי מַעֲרָה וּבְמִי
טִבְרָיָא וְנוֹסְתָּפָג, אֶפְלוּ בַעֲשָׁר
אֶלְנִטִּיאוֹת, לֹא יִבְיֵאֵם בִּידוֹ, אֲבָל
עֲשָׂרָה בְנֵי אָדָם מוֹסְתָּפִין
בְּאֶלְנִטִּי אַחַת פְּנִיָּהֶם יְדִיָּהֶם
וְרוּגְלֵיהֶם, וּמִבְּיֵאִין אוֹתָהּ בִּידוֹ:

א סכין וממשקשין (בבבני מעים),
אבל לא מתעמלין ולא מתגדרין.
אין יורדין לקורדימא, ואין עושין
אפקטויזין, ואין מעצבין את
הקטון, ואין מחזירין את השבר.
מי שפנרקה ידו ורגלו, לא
יטרם בצונן, אבל רוחץ הוא
כדרכו, ואם נתרפא נתרפא:

פרק כג

א שׁוֹאֵל אָדָם מִחִבְרוֹ כִּדִּי יוֹן וְכִדִּי שָׁמֹן, וּבִלְבָּד שֶׁלֹּא יֹאמֶר לוֹ הַלּוּנִי, וְכֵן הָאִשָּׁה מִחִבְרָתָה כְּכֹרוֹת. וְאִם אֵינָהּ מֵאֲמִינוּ, מִנִּיחַ טְלִיתוֹ אֲצִלוֹ וְעוֹשָׂה עִמּוֹ חֶשְׁבֹן לְאַחֵר שַׁבָּת. וְכֵן עָרַב פֶּסַח בִּירוּשָׁלַיִם שֶׁחֵל לְהִיּוֹת בַּשַּׁבָּת, מִנִּיחַ טְלִיתוֹ אֲצִלוֹ וְנוֹטֵל אֶת פֶּסַחוֹ וְעוֹשָׂה עִמּוֹ חֶשְׁבֹן לְאַחֵר יוֹם טוֹב:

ב מוֹנֶה אָדָם אֶת אוֹרְחָיו וְאֶת פְּרָפְרוֹתָיו מִפִּיּוֹ, אֲבָל לֹא מִן הַכֶּתֶב. וּמִפִּיס עִם בְּנֵי וְעַם בְּנֵי

ב כל שָׁבָא בַחֲמִין מַעֲרַב שַׁבָּת,
שׁוֹרִין אוֹתוֹ בַּחֲמִין בַּשַּׁבָּת, וְכֵן
שְׁלֹא בֵּא בַּחֲמִין מַעֲרַב שַׁבָּת,
מְדִיחִין אוֹתוֹ בַּחֲמִין בַּשַּׁבָּת, חוּץ
מִן הַמְּלִיחַ הַיָּשָׁן (וְדָגִים מְלֻחִים
קֹטְנִים) וְקוֹלִיס הַאֶסְפִּין,
שֶׁהֲדַחְתָּן זֶה הֵיא גַּמַּר מִלֹּאכְתָּ:

ג שׁוֹבֵר אָדָם אֶת הַחֵבֶּרֶת לֶאֱכֹל
הַיִּמָּנָה גְּרוּגְרוֹת, וּבִלְבָּד שֶׁלֹּא
יִתְּנֶנָּה לַעֲשׂוֹת כָּלִי. וְאִין בּוֹקֵבִין
מִגּוֹפָה שֶׁל חֵבֶרֶת, דְּבָרֵי רַבִּי
יְהוּדָה. וְחֻכְמִים מִתִּירִין. וְלֹא
יִקְבְּנָה מִצְדָּה. וְאִם הִיתָה נִקְוָה,
לֹא יִתֵּן עָלֶיהָ שַׁעֲנָה, מִפְּנֵי שֶׁהוּא
מִמֶּרֶם. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מַעֲשֵׂה
בָּא לִפְנֵי רַבִּין יוֹחָנָן בֶּן זְכַאי
בְּעָרָב, וְאָמַר, חוֹשֶׁשְׁשֵׁנִי לֹא
מַחֲטָא:

דנותנין תבשיל לתוך הבאר
בשביל שיהא שמור, ואת המים
היפים ברעים בשביל שייצנו,
ואת הצונן בחמה בשביל שייחמו.
מי שנשרו כליו בדרך במים,
מהלך בהן ואינו חושש. הגיע
לחצר החיצונה, שוקטן בחמה,
אבל לא כנגד העם:

הלחי, לא שיעלה, אלא שלא יוסיף. וכן קורה שנשברה, סומכין אותה בספסל או בארכות המטה, לא שתעלה, אלא שלא תוסיף. אין מעמצין את המת בשבת, ולא בחול עם יציאת הנפש. והמעמץ עם יציאת נפש, הרי זה שופך דמים:

פרק כד

א מי שהחשיך בדרך, נותן כיוסו לנכרי, ואם אין עמו נכרי, מניחו על החמור. הגיע לחצר החיצונה, נוטל את הכלים הנטלין בשבת, ושאינן נטלין בשבת, מתיר את החבליים, והשקין נופלין מאליהם:

ב מתירין פקיעי עמיר לפני בהמה, ומפספסים את הפפין, אבל לא את הזירין. אין מרסקין לא את השחת ולא את החרובין לפני בהמה, בין דקה בין גסה. רבי יהודה מתיר בחרובין לדקה: **ג** אין אוכסין את הגמל, ולא דורסין, אבל מלעיטין. ואין ממרים את העגלים, אבל מלעיטין. ומהלקטין לתרנגולין,

ביתו על השלחן, ובלבד שלא יתפנו לעשות מנה גדולה כנגד קטנה, משום קביא. ומטילין חלשים על הקדשים ביום טוב, אבל לא על המנות:

ג לא ישכר אדם פועלים בשבת, ולא יאמר אדם לחברו לשכר לו פועלים. אין מחשיכין על התחום לשכר פועלים ולהביא פרות, אבל מחשיך הוא לשמר, ומביא פרות בידו. כלל אמר אבא שאול, כל שאני זכאי באמירתו, רשאי אני להחשיך עליו:

ד מחשיכין על התחום לפקח על עסקי כלה, ועל עסקי המת להביא לו ארון ותכריכין. גוי שהביא חלילין בשבת, לא יספד בהן ישראל, אלא אם כן באו ממקום קרוב. עשו לו ארון וספרו לו קבר, יקבר בו ישראל, ואם בשביל ישראל, לא יקבר בו עולמית:

ה עושין כל צרכי המת, סכין ומדיחין אותו, ובלבד שלא יזיזו בו אבר. שומטין את הפר מתחתיו ומטילין אותו על החול בשביל שימתין. קושרים את

וְנוֹתֵנִין מִיָּם לַמֶּרְסָן, אֲבָל לֹא
 גִּבְלִים. וְאֵין נוֹתֵנִין מִיָּם לַפָּנִי
 דְּבוֹרִים וְלַפָּנֵי יוֹנִים שֶׁבַשְׂוֹבָה,
 אֲבָל נוֹתֵנִין לַפָּנֵי אֲנָזִים
 וְתִרְנַגּוּלִּים וְלַפָּנֵי יוֹנֵי הַרְדְּסִיּוֹת:

ד מַחֲתִכִּין אֶת הַדְּלוּעִין לַפָּנֵי
 הַבְּהֵמָה, וְאֶת הַנִּבְלָה לַפָּנֵי
 הַקְּלָבִים. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אִם
 לֹא הִיְתָה נִבְלָה מֵעֶרֶב שַׁבָּת,
 אֲסוּרָה, לְפִי שְׂאִינָה מִן הַמוֹקֵן:

ה מְפִירִין נְדָרִים בַּשַּׁבָּת, וְנוֹשְׂאִין
 לְדָבָרִים שֶׁהֵן לְצֶרֶךְ הַשַּׁבָּת.
 פּוֹקֵקִין אֶת הַמֵּאוֹר, וּמוֹדְדִין אֶת
 הַמְטָלִית וְאֶת הַמִּקְנֶה. וּמַעֲשֶׂה
 בִּימֵי אָבִיו שֶׁל רַבִּי צְדוֹק וּבִימֵי
 אָבִא שְׂאוּל בֶּן בִּטְנִית, שֶׁפָּקְדוּ
 אֶת הַמֵּאוֹר בְּטַפִּים, וְקִשְׁרוּ אֶת
 הַמִּקְדָּה בְּגָמִי לִידַע אִם יֵשׁ
 בְּגִיגִית פּוֹתֵחַ טֶפֶח אִם לֹא.
 וּמִדְּבָרֶיהֶן לַמִּדְּבָר, שֶׁפּוֹקֵקִין
 וּמוֹדְדִין וְקוֹשְׁרִין בַּשַּׁבָּת: